

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DÖVME YAPTIRAN VE YAPTIRMAYAN BİREYLERİN
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, BEDEN ALGILARI ve BENLİK
SAYGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

Kadriye ÖZADMACA

**LEFKOŞA
2017**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DÖVME YAPTIRAN VE YAPTIRMAYAN BİREYLERİN
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, BEDEN ALGILARI ve BENLİK
SAYGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

**HAZIRLAYAN
Kadriye ÖZADMACA
20157218**

**TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Ebru ÇAKICI**

**LEFKOŞA
2017**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı
Tez Savunması**

**Dövmeye Yaptıran ve Yaptırmayan Bireylerin Kişilik Özellikleri, Beden Algıları ve Benlik
Saygılarının Karşılaştırılması**

**KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK Lisans Programı için hazırlanan bu tez, jüriden başarıyla
geçmiştir.**

**Hazırlayan
Kadriye ÖZADMACA**

**Jüri Üyeleri
11.01.2018**

Prof. Dr. Ebru Çalıcı

Dr. Utku Beyazıt

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Bayraktarođlu

**Yakın Doğu Üniversitesi
Psikoloji Bölümü
Bölüm Başkanı
(Danışman)**

**Yakın Doğu Üniversitesi
Psikoloji Bölümü
Öğretim Üyesi**

**Kıbrıs İlim Üniversitesi
Psikolojik Danışmanlık
ve Rehberlik Bölümü
Öğretim Üyesi**

**Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı
Prof. Dr. Mustafa SAĞSAN
Enstitü Müdürü**

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
NEAR EAST UNIVERSITY
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES

Tarih: 11.01.18, Lefkoşa

2017/2018 Akademik Yılı 603 Dönemi

BEYANNAME

Tezin Türü: Yüksek Lisans Sanatta Yeterlik Doktora

Öğrenci Numarası : 20157218

Bölümü : Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı

Ben Yurdunye Özden isimli öğrenciniz

"Değer yapıcı ve yapıcı olmayan bireylerin kişilik özellikleri bakımından farklılıkların saygılarınca kusurlarının konulu tez çalışmamı "

"Prof. Dr. Ebru Güneş" adlı danışmanın gözetiminde

kendim yaptığımı; ayrıca inihal test sonucunun bir kopyasının da tezin içinde bulunduğumu,

tez çalışmamı Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Tez Yazım Kuralları

Yönergesi'ne azami uyarak hazırladığımı ve bilerek hiçbir kuralı ihlal etmediğimi belirtir,

bunu onurumla doğrularım.

Saygılarımla,

İmza: Yurdunye Özden

ÖZ

Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri, beden algısı ve benlik saygılarının karşılaştırılması.

Kadriye Özadmaca

Ağustos 2017, x Sayfa

Bu çalışmanın amacı dövme yaptıran ve yaptırmayan kişilerin kişilik özelliklerinin, beden algısı ve benlik saygılarının değerlendirilmesi ve iki grubun karşılaştırılmasıdır. Araştırmanın evrenini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan 18-35 yaş arası bireyler oluşturmaktadır. Bu çalışma betimleyici bir araştırma olup gelişmiş güzel örneklem yöntem ve tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya 48 kadın 52 erkek olmak üzere toplamda 100 kişi katılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçekler Sosyodemografik bilgi formu, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Beş Faktör Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeğidir.

Çalışmada dövme yaptıran bireylerin dövme yaptırmayanlara göre daha yüksek oranda dışa dönük oldukları ve dışadönüklüğün yaşla birlikte doğru orantılı artışı tespit edilmiştir.

Ayrıca cinsiyete göre ele alındığında ise kadın katılımcıların erkeklere oranla daha az dövme yaptırdıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Dövmeli bireylerde beden algısı erkeklerde, duygusal denge ise kadınlarda daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların %44'nün ilk dövmesini 18 yaşın altında yaptırdığına ulaşılmıştır ve dövmeli bireylerde dövmesini 18 yaştan önce yaptıran bireylerin beden algılarının daha yüksek olduğuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların dövme yaptırma nedenlerine bakıldığı zaman %42'sinin manevi bir değer taşıdığı için dövme yaptırdıkları %40'ının ise estetik yönden güzel gözükmeleri nedeni ile ve %18'inin ise diğer nedenlerle dövme yaptırdıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Beden Algısı Ölçeği ve Beş Faktör Kişilik Envanteri ve diğer alt ölçek puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Sözcükler: *Kişilik, dövme, beden algısı, benlik saygısı.*

ABSTRACT

Examination of personality characteristics, body sense and self esteem of individuals who have and do not have tattoos.

Kadriye Özadmaca

August 2017, x Page

The aim of this study was to investigate the differences in personality traits, body image and self-esteem between people with tattoos and without tattoos. It was a descriptive research and the population of the current study was made up of people who are between 18 and 35 years old and live in Turkish Republic of Northern Cyprus. A sample of 48 women and 52 men participants are chosen by non-random sampling survey method was used. Socio-demographic form, Rosenberg Self-Esteem Questionnaire, Big Five Personality Traits Scale and Body Image Scale were administered to the participants.

The results of the study revealed that people who have tattoos reported higher levels of extraversion than non-tattooed. Also it was found that there was a positive relation between extraversion and age. On the other hand, female participants displayed less tattoos than male participants. Male participants with tattoos were found more likely to have positive body image, while women participants with tattoos had more neuroticism. The results indicated that 44% of tattooed participants had their first tattoos before the age of 18 and these people reported more positive body image than participants who had their first tattoo after age of 18. Regarding the reasons of having a tattoo, 42% of tattooed participants reported spiritual, 40% of them reported aesthetically pleasing and 18% of them reported different reasons. It was revealed that there were no significant differences between tattooed and non-tattooed participants in terms of their scores on Rosenberg Self-Esteem Questionnaire, Body Image Scale and Big Five Personality Traits Scale and other sub-scales.

Key Words: *personality, tattoo, body image, self-esteem.*

TEŞEKKÜR

Mesleki eğitim hayatımın en önemli adımı olan uzmanlık alanında beni bilgi birikimiyle gerek teorik yönden gerekse uygulamalı yönden aydınlatan ve geliştiren saygıdeğer Bölüm Başkanımız ve aynı zamanda Tez Danışmanım olan sayın Prof. Dr. Ebru Çakıcı'ya, ayrıca bu sürecin gelişmesi ve devam etmesinde benden desteklerini esirgemeyen değerli hocalarıma bana verdikleri emeklerden dolayı çok teşekkür ederim. Öğrencilik hayatıma başladığım ilk günden bu güne dek benden gerek maddi gerek manevi yönden desteklerini esirgemeyen aileme ve özellikle uzmanlık eğitimimde bana her zaman güvenen ve desteğini hiçbir zaman üzerimden çekmeyen biricik annem Tengül Karahasan'a minnet ve teşekkürlerimi sunarım. Bunların yanı sıra bana sonsuz güven, anlayış ve sabırla destek veren tüm aile ve arkadaşlarıma ayrı ayrı teşekkür ederim. Ayrıca araştırmamda bana destek olup tüm özverileriyle araştırmamın verilerini toplamamda büyük emeği geçen Aykut Tattoo'ya ve tüm katılımcılara sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
BEYANNAME	ii
ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	ix

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1.Dövme	1
1.1.1. Modern Yaşamda Dövme	2
1.2.Kişilik Özellikleri	2
1.2.1. Beş Faktör Kişilik Envanteri.....	3
1.3.Benlik Saygısı	3
1.3.1. Benlik	3
1.3.2. Benlik Algısı	4
1.3.3. Benlik Saygısı (Değeri)	4
1.4.Beden Algısı	4
1.5. Literatür Taraması	5-6
1.6. Problem Cümlesi	6
1.6.1. Alt Problemler	7

BÖLÜM II

YÖNTEM	8
2.1.Araştırmanın Modeli	8
2.2.Örneklem	8
2.3. Veri Toplama Araçları.....	8
2.3.1. Sosyodemografik Bilgi Formu	8
2.3.2. Beden Algısı Ölçeği	8

2.3.3. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)	8
2.3.4. Beş Faktör Kişilik Envanteri (BFKE)	9
2.4.Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi	9-10

BÖLÜM III

BULGULAR	11
3.1. Tablo 1.	11-12
3.2. Tablo 2.	13
3.3 Tablo 3.	14-15
3.4 Tablo 4.	16-17
3.5. Tablo 5.	18
3.6. Tablo 6.	19-20
3.7. Tablo 7.	21
3.8. Tablo 8.	22
3.9. Tablo 9.	23-24
3.10. Tablo 10.	25
3.11. Tablo 11.	26
3.12. Tablo 12.	27
3.13. Tablo 13.	28-29
3.14. Tablo 14.	30

BÖLÜM IV

TARTIŞMA	31
4.1.Tartışma	31-32-33
4.2.Sonuç ve Öneriler	33

KAYNAKÇA	34-35-36-37
-----------------------	--------------------

Ekler	38
Ek.1. Sosyodemografik Bilgi Formu.....	38
Ek.2. Beden Algısı Ölçeği	39
Ek.3. Beşfaktör Kişilik Envanteri	40
Ek.4. Rosenberg Benlik Saygısı Envanteri	41
Ek.5. Etik Kurul Onay Sayfası.....	42

Ek.6. Özgeçmiş	43
Ek.7. İntihal Raporu	44

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin dağılımı	9
Tablo 2. Dövmeli katılımcıların dövmeyle ait bazı özelliklerinin dağılımı	10
Tablo 3. Katılımcıların estetik operasyon geçirme durumlarının dağılımı	11
Tablo 4. Katılımcıların dövmesi olması durumuna göre ölçeklerden aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları	12
Tablo 5. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların yaşları ile ölçek puanları arasındaki korelasyonlar	13
Tablo 6. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların cinsiyetlerine göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları	14
Tablo 7. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların uyruklarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları	15
Tablo 8. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların medeni durumlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları	16
Tablo 9. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların eğitim durumlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları	17
Tablo 10. Dövmeli katılımcıların dövme sayılarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları (n=50)	18
Tablo 11. Dövmeli katılımcıların ilk dövme yaptıрма yaşlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları (n=50)	19
Tablo 12. Dövmeli katılımcıların dövme yaptıрма amaçlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin ANOVA sonuçları (n=50)	20
Tablo 13. Dövmeli katılımcıların ölçek puanları arasındaki korelasyonlar	21
Tablo 14. Dövmesiz katılımcıların ölçek puanları arasındaki korelasyonlar	22

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. Dövmeli katılımcıların vücutlarında dövme bulunan yerlere göre dağılımı 11

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Dövme

Dövme bir şeyler anlatmak veya görsel açıdan güzel çekici gözükme için bedene boya maddesi aracılığı ile hayatı boyunca yıkansa bile çıkmayacak şekilde bedenine kazınarak işlenmesidir. Bu nedenle dövme beden işaretleri olarak da bilinmektedir. Günümüzde yaygın bir şekilde görülen dövme yaptırma eğilimi artık endüstrileşmiştir.(Zimmer, 2011). Çağlayandereli, M., & Göker, H. (2016). Küresel bir obje haline gelen dövme esas olarak boyutları bireysel ve grupsal özellikleri taşıyan insan davranışıdır. Bir çok araştırmacıya göre ise dövme sanatı, kişinin kendine zarar verme şekillerinden biridir. Bazı araştırmacılara göre ise dövme, sadomazoşizm, deride kalıcı iz bırakmak gibi de nitelenebilir.(Yücel, 2015). Ayrıca suç işleme eğilimi ile dövmeler arasında bağlantılar olduğuyla ilgili çalışmalar üzerinde de duruluyor. (Kayser, 2010). Bazı ruhbilimcilere göre dövmeler güzel, estetik yönden ve görsel açıdan ilgi çekici olabileceği için kabul görme, sevilme ve istenilip beğenilme duygularını da tetikleyecektir. (National Geographic, Şubat 2015: 55). Psikoloji bilimine göre dövme optimist ya da pesimist bakış açısına sahip olsun ruhsal arkeolojik çalışma vasıtası olarak kullanılabilir. Daha çok sosyal özellikleri ele alınan çalışmalarda dövmenin sosyal statü, gizem, cinsiyet, tabu, cinsellik, gençlik, alt kültür, sağlık, ekonomik, sektörler, kültür, sanat, felsefe, toplumla ilgili belirli şekillerin, bedene uyumlu bir boya ile derinin alt kısmına işlenmesidir. Ayrıca dövme tarihten itibaren günümüze kadar devam eden ve gizli olan, insanın beğenilme, iyi görünme ve kabul görmek istemesinin inancını da yansıtmaktadır. Hazar'a göre (2007) "Dövme sanatı ile ilgili önemli bir özelliği de kutsal kitap metni gibi vücuttaki (pikdogram) sözlü olmayan iletişim aracı olma karakteristiğidir". Dövme ayrıca yazının atası olarakta nitelendiriliyor.

"Dövme yaptırmanın temelinde yatan gerçek insan vücudu ve ruhunu korumak amacıyla yardımcı olacağı düşünülen, ilgili toplumların inanç ve mitlerine göndermede bulunan- resim ve şekiller olmasıdır. Dövme bazı toplumlarda, hayatını kaybeden kişinin ölülerin dünyasına geçiş sürecinde engelle karşılaşmasın diye işaretler olduğuna inanılırken, bazı topluluklar için de dövme cennete kabul edilmenin simgesi olarak değerlendirilmektedir" (National Geographic, 2015: 41 ve 45). Ayrıca farklı kültür ve dinlere bakıldığı zamanda dövmeler karşımıza çıkmaktadır fakat 3 büyük din olarak kabul edilen İslam, Yahudilik, ve Hristiyanlık 'ta da dövmeler mevcuttur fakat bu 3 din akımı dövmelere karşı olumlu tutumlar sergilememişlerdir ve tanrının verdiği müdahale edildiğini öne sürerek uygulanmasını yasaklamışlardır.(Yaran, 1994: 521–522; Atlas Dergisi, Ağustos 2002: 48). (Bulut, 2002: 36–54). Dövmeye karşı olan

ilgiden ötürü dinler tarafından yapılan tüm yasaklamalara rağmen farklı kültür ve topluluklar da uygulanması durdurulamamıştır.

1.1.2. Modern Yaşamda Dövme

Dövme uygulaması 1890lar'da elektrikli dövme makinesinin keşfinden sonra yaygınlaşmaya başlamış olsa da, dövmenin popüler kültürdeki yeri 1960lar'da kökten değişmiştir.

1950ler'in sonlarında başlayan 'dövme rönesansı'nda Lyle Tuttle, Cliff Raven, Don Nolan, Zeke Owens, Spider Webb, ve Don Ed.Hardy gibi dövme sanatçılarının büyük etkisi olmuştur. İlki tarafından eğitilen; Bob Roberts, Jamie Summers, Jack Rudy gibi ikinci kuşak sanatçılar, bu geleneği 1970ler'de de devam ettirmişlerdir (Velliquette, A. M ve ark., 1998).

"Dövme rönesansı" kavramı; dövme uygulamasındaki teknolojik, sanatsal ve sosyal değişimlerle karakterize bir döneme atfen kullanılmaktadır. Bu dönemde dövme sektörü müşterileri de değişmiştir. Dövme artık önceden olduğu gibi denizciler, serseriler ve çete üyeleri tarafından değil; orta ve üst sosyoekonomik sınıf mensupları tarafından yaptırılmaya başlanmıştır. Dövme ikonografisinde de değişim meydana gelmiştir. 'Flash' adı verilen önceden hazırlanmış rozet benzeri tasarımlardan ziyade özelleştirilmiş dövmeler tercih edilmeye başlanmıştır. Aynı dönemde dövmeciler, dövme sanatçılarına dönüşmüş; sanat altyapısına sahip kadın ve erkek dövme sanatçıları mesleğe girmiş ve daha yaşlı geleneksel dövmecilerin yerlerini almışlardır (Schildkrout, 2013).

1.2.Kişilik Özellikleri

Kişilik üzerine farklı kuracıların farklı görüşleri vardır. Bazıları kazanılan öğrenmelere farklı bir bölümü ise düşüncelerine bakar. Kişilik, bireylerin kendiyile ilgili tutarlı davranışları ve kişilik süreçleri olarak da açıklanabilir. Bu tanıma göre birinci bölümde kişiliğin tutarlı davranış kalıpları yer alırken diğer bölümde ise kişilik içi süreçlerden bahsediliyor. Kişilik süreçlerimiz, davranışlarımızı, düşünce ve duygularımızı etkileyen ve içten gelişebilen tüm duygusal, bilişsel ve güdüsel süreçleri kapsıyor. Başka bir tanıma göre ise tutarlı olan bu davranışların ve kişilik içi süreçlerin, kişiden dolayı olmasıdır fakat kişiliği çevresel faktörler ve dıştan gelen etkenlerin ve ailenin yetiştirme tarzının da etkilediği anlamına geliyor.(Burger 2006: 22 -23)

Kişiliği incelerken 2 boyuttan ele alınabilir bunlardan biri mizaç diğeri ise karakterdir. Karaktere bakıldığı zaman aileden gelen aktarımlar ve çevresel faktörlerinde etkisiyle daha çok model alınan davranış kalıpları bireysel değerler ve tutumlar örüntüsüdür. Karakter dediğimiz bölüme 'ruhsal olarak kendini yönetme şekli' adı da verilebilmektedir.(Akiskal ve ark. ,1983; Sadock,2007). Mizaçla karaktere bakıldığında mizaç daha çok mutluluk, heyecan, gerilim gibi

daha yalın şeyleri barındırırken. Karakter ise daha çok ikincil duyguları içermektedir. Mizaç ise kalımsal olamayan yapısal yönlerdir. Bular farklı dil, din, ırk ve sistemlerden olsa bile farklılık göstermez ve evrenselliğini korur. (Sadock ve Sadock 2007)

1.2.1. Beş Faktör Kişilik Envanteri

Costa ve McCrae'a göre, kişilik Beş Faktör Kişilik Modeli'ne göre kişiliği açıklamak için beş boyuttan bahsetmektedir.. (Costa ve ark., 1991; Church ve Burke, 1994; Piedmont ve Chae, 1997)

Bu 5 bölüm ise aşağıdaki gibidir;

Deneyime Açıklık kişilerin yenilik ve değişikliğe açık olması, yeni olan şeylere ilgi ve merak beslemesi, sıra dışı ve yaratıcı fikirlere sahip bireyler olarak da tanımlanabilir. (McCrae ve Costa, 1987; Boleau, 2008).

Sorumluluk, sorumluluk sahibi ve öz bilinci yerinde olan, hedeflerine ulaşmak için gereken her şeyi yapabilen bireylerdir. (Rothmann ve Coetzer, 2003).

Dışa dönüklük, bu kişiler diğer insanlarla iletişime geçmekten zevk aldıkları ve genellikle 'enerji dolu' olarak algılandıkları, hevesli ve eylem-odaklı olma eğilimi gösterdikleri, grup içinde ilgi çekmeyi ve kendilerini öne çıkarmayı sevindikleri belirtilmektedir. (Rothmann ve Coetzer, 2003).

Uyumluluk, sosyal uyuma dair endişe düzeyindeki bireysel farklılıkları yansıtmaktadır. Bu boyuttan yüksek puanlar alan kişiler diğerleri ile iyi geçinmeye değer veren, düşünceli, nazik, cömert, güvenen ve güvenilir, uzlaşmacı olarak tarif edilmektedirler. (Rothmann ve Coetzer, 2003).

Duygusal Denge ve Dengesizlik ise strese ya da olumsuzluklara karşı tolerans gösterememe ile ilişkilendirilmektedir. Bu kişilerin duygusal yönden duyarlı ve tepkisel oldukları, olağan durumları tehdit işareti olarak algılama ve küçük hayal kırıklıkları ile umutsuzluğa kapılma eğilimlerinin yüksek olduğu söylenmektedir. (Dolan, 2006; Jeronimus ve ark., 2014).

1.3. Benlik Saygısı

1.3.1. Benlik

Benlik, doğumuyla birlikte kişinin çevresiyle etkileşimleri sonucunda kazandığı yaşamları ile oluşan, kendiyile alakalı algı çeşididir (Yenidünya, 2005). Farklı bir ifadeyle ise kendi şahsiyetimize bağlı bakışımız, kendimizi görüp düşünme şeklimizden oluşmaktadır. Benlik kişiliğimizin 'özel bölümü' olarak ta açıklanabilir (Yenidünya, 2005). Rogers'a göre ise benlik,

kişinin kendini algılaması ile gerçek benliği ve kişinin olmak istediği nitelikleri içeren ideal benliği diye tanımlanmaktadır.(Yenidünya, 2005). Kişinin sahip olduğu fiziksel ve zihinsel tüm özelliklerinin farkında olmasına gerçek benlik denir (Cevher ve Buluş, 2007). İdeal benlik ise kişinin olmak istediği benliğidir. Kişinin, “Ben neyim?” sorusuna cevabı gerçek benlik; “Benim için neler önemli?’ sorusunun cevabı ise, özenilip, imrenilen benlik ise ideal benliği oluşturur.

1.3.2. Benlik Algısı

Benlik kişinin kendini nasıl algıladığına ve gördüğüne dair düşünceleridir. Bireyin kendiliği, sosyal kendiliği ve kendilik idealleri benliğin 3 tipidir. Kişisel kendilikte kendisine ait düşünceleri, sosyal kendiliğinde nasıl algılandığı inancı, kendilik idealinde nasıl birisi olmak istediği yer almaktadır. Bireyin taşıdığı kendine özgü anlama bütün tutum ve davranışlarını doğrudan etkilemektedir. Bireylerin içlerinde oluşturduğu benlikleri zaman içerisinde kendilerini tanımaları ve bilmelerine olanak sağlar. Benlik algısı, aileden kopmakla sosyal çevreye dahil olmakla başlamaktadır. Ergen bireyler genellikle, oluşturdukları ideal benlikleriyle ilerisi için yol belirleyip kendi benliklerini geliştirmektedirler. (Yavuz 2015)

1.3.4. Benlik Saygısı (Değeri)

Kişide öncelikle benlik kavramı oluşmalı ancak bundan daha sonra benlik saygısından söz edilebilir. Benlik benliğin bilişsel tarafı, benlik saygısı ise benliğin duygusal olan kısmı olarak açıklanır. (Yenidünya, 2005). Kişinin benlik ile, oluşturduğu ideal benliği arasındaki farkı anlamasına benlik saygısı adı verilir. (Cevher ve Buluş, 2007).

1.4. Beden Algısı

Beden algısı benlik saygısı ile doğrudan bağlantılıdır ve beden algısı kendi kendimize ilişkin düşüncelerimizdir. Benlik algısı 2 yaşından itibaren ortaya çıkan ve doğuştan ve çevresel faktörlerinde etkisi ile, olumlu ya da olumsuz olarak bireyin kendi bedeni ile ilgili tüm algı şeklidir. Çok küçük yaşlardan itibaren çocuk için en önemli çevre ailesidir. (Reichela and Schanz, 2003). Beden algısına ilişkin birçok tanım ortaya atılmıştır. Fakat bunlar beden algısının bir tarafıyla ilgilidir. Bazı kaynaklarda ise beden egosu, beden imgesi, beden şeması, beden sınırı diye de kullanılmaktadır beden algısı.(Çiftçi, 2012). Slade’a göre ise, bedenimizin dış görünüşü duruşu gibi şeylerle ilgili duyguların tümüne zihinde oluşan resimler de denilebilir.(Alagül, 2004).

Zihnimizde oluşturulan hayal ürünü olan ideal beden algısı ile gerçek bedeni tamamen farklı ise beden yapısı, algılanan beden yapısı ve bireyin idealindeki beden yapısı arasındaki farklar artarsa bedene duyulan hoşnutsuzlukta çoğalacaktır. Kişinin bedeni güzel olmasına karşın

çirkin ve kötü algılaması da kişinin büyük oranda beden hoşnutsuzluğu yaşadığı anlamına gelmektedir. (Aslan, 2004).

1.5. Literatür Taraması

Tiggeman ve Golder (2006), Roma’da dövme yaptırma motivasyonlarını inceledikleri çalışmalarında; 50’si dövmeli, 50’si ise dövmesiz olan 100 katılımcıya dış görünüşe yatırım, ayırt edici dış görünüşe yatırım, benzersiz olma ihtiyacı düzeylerini öz bildirim dayalı ölçekler aracılığıyla değerlendirmişler; dövmeli olan bireylerin dış görünüşe yatırım değil; fakat benzersiz olma ihtiyacı skorlarının daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Dövme sayısı, dövme yaptırılan vücut bölgesi sayısı, giyinirken görünme olasılığı yüksek olan vücut bölgelerinde dövme olup olmaması, cinsel vücut bölgelerinde dövme olup olmaması, en büyük dövme boyutu değişkenlerine göre örneklem gruplarının ise Mizaç ve Karakter Envanteri puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Swami (2012), Londra’da bir dövme salonuna başvuranlar arasında ilk kez dövme yaptıran ve dövme yaptırmayan toplam 136 erişkinin katılımı ile gerçekleştirdiği çalışmada, dövme yaptıran kişilerin (yaptırmayanlarla karşılaştırıldığında) benzersiz olma ihtiyacı ve ayırt edici dış görünüşe yatırım skorlarının daha yüksek olduğunu bildirmiştir. Dövme yaptırıp yaptırmama, dövme sayısı, dövme yaptırılan vücut bölgesi sayısı, giyinirken görünme olasılığı yüksek olan vücut bölgelerinde dövme olup olmaması, cinsel vücut bölgelerinde dövme olup olmaması, en büyük dövme boyutu değişkenlerine göre örneklem gruplarının Kimlik Ölçeği ve Vücut Algısı Ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Antoszewski ve arkadaşlarının (2010)’da yaptığı çalışmada kişilerin bireyselliğini ve cinsel cazibeyi vurgulamak için Polonya’nın Lodz şehrinde yapılan çalışmada benlik saygılarının ve kişilik özelliklerinin belirsiz olduğu vurgulanmıştır. Çalışmada ayrıca dövmenin erkeklerde daha çok yaptırıldığı bilgisine ulaşılmıştır.

Swami ve arkadaşları (2011), Londra’da ilk kez dövme yaptıran 82 katılımcı ile gerçekleştirdikleri, dövme uygulaması sonucunda benlik (kendilik) ve beden ile ilgili tutumlardaki değişiklikleri inceleyen perspektif çalışmalarında, her iki cinsiyetteki katılımcıların dövme yaptırdıktan hemen sonra görünüş anksiyeteleri ve hoşnutsuzluklarının azaldığını; üç haftanın ardından ise bedenlerine olan beğenilerinin, ayırt edici dış görünüşe yatırımlarının, kendilerine atfettikleri benzersizliğin ve benlik (kendilik) değerlerinin arttığını tespit etmişlerdir.

Kadioğlu (1996), 1991’de Gaziantep Barak bölgesinde iki Türkmen ve bir Kürt köyünde ve 1994 yılında Çankırı’da bir Türkmen köyünde yapılan çalışmalarında. Gaziantep Barak bölgesinde 45 ve üzeri yaşta kadın ve erkeklerin vücutlarında dövme bulunuyor. Bu kişilerin

dövme yaptırma nedenleri, dövmelelerinin vücutlarında yer aldığı bölge, dövme şekilleri ve dövmenin ne şekilde yapıldığına bakılmıştır. Kadioğlu dövmenin yaptırma nedenini, Dine, herhangi bir gruba ait olmaya, göz- haset ve nazardan ayrıca çeşitli hastalıklardan koruduğuna ve Uğur getirdiği inanıldığı için dövme yapıldığı sonucuna varıyor.

Taşgın (2001)'de Şanlıurfa ili Siverek ilçesine bağlı 5 köy 1 mezrada Arap kökenli insanlar arasındaki dövme uygulamasını ve dövme ile ilgili inançlar ve tutumlarını araştırmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen bulgular kadınların erkeklerden daha çok dövme yaptırdığını bunun sebebi olarak ise erkeklerine daha çekici ve güzel görünmek istedikleri olarak ulaşılmıştır.

Cihan(2007)'de 14 kişinin katılımı ile Diyarbakır'da yaşayan Çingeler'in katılımı ile gerçekleştirdiği çalışmasında. Çingeler arasında dövmenin günümüzde popülaritesinin artışına karşın sosyal ve kültürel nedenlerden ötürü yavaşça dövme yaptırmanın giderek azalıp yok olmaya başladığını elde etmiştir. Erkek katılımcıların daha çok elleri, elmacık kemikleri ve yanaklarına dövme uygulattıkları kadın katılımcıların ise elleri, ayakları, yanakları ve dudakları gibi bölgelerine daha yaygın şekilde dövme uygulattıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Home ve ark. (2007) AB'de 400 kişi ile gerçekleştirdiği çalışmasında. Dövmeye karşı tavırları il ilgili çalışmasında kız ver erkek katılımcılar dövmenin anlamının zamanla değişebileceği endişesi duyduklarını elde etmiştir. Fakat gerçek kaygılarının sağlık sorunları olduğuna ulaşılmıştır.

Bowman ABD'de yaptığı araştırmasında neden dövme yaptırıldığına ve dövmeli kişilere dövmenin ne ifade ettiğine bakmıştır. Bu çalışma sonucunda Bowman dövmenin otomatik olarak bir kişilik bozukluğu, suç eğilimleri veya diğer sapkınlık davranışların kanıtı olduğunu söylemenin yanlış olup kültürel duyarsızlık olduğunu söylemektedir. Bowman (2010)

Stephens'in ABD Deniz ve Hava birliklerinin temel antrenmanlarına katılan kişiler arasından 550 kadın ve erkek üzerinde yaptığı çalışmada sağlık riski taşıyan davranışları araştırıyor. Ve burada da dövme yaptıran kişilerin bir kişilik bozukluğu taşımadığına ulaşıyor bu kişilerin İntihar etme isteği, depresyon belirtileri ve fiziksel şiddet eğilimi dövmesiz bireylerle benzer olarak elde ediliyor. Stephens(2003).

1.6. Problem Cümlesi

Araştırmanın temel problem cümlesi; “Dövme yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri, beden algısı ve benlik saygıları arasında fark var mıdır?” şeklindedir. Buna ilave olarak araştırmayla ilgili alt problemler aşağıdaki yer aldığı gibidir;

1.6.1. Alt Problemler

1. Dövmeye yaptıran ve yaptırmayan bireylerin kişilik özellikleri arasında fark var mıdır?
2. Dövmeye yaptıran ve yaptırmayan bireylerin beden algıları arasında fark var mıdır?
3. Dövmeye yaptıran ve yaptırmayan bireylerin benlik saygıları arasında fark var mıdır?
4. Dövmeye yaptıran bireylerin yaş, cinsiyet gibi tanıtıcı özelliklerine göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları arasında fark var mıdır?
5. Dövmeye yaptırmayan bireylerin yaş, cinsiyet gibi tanıtıcı özelliklerine göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları arasında fark var mıdır?
6. Dövmeye yaptıran bireylerin dövme sayılarına, dövme yaptırma amaçlarına göre kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları arasında fark var mıdır?
7. Dövmeye yaptıran bireylerin kişilik özellikleri, beden algıları ve benlik saygıları arasında bir ilişki var mıdır?

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Bu çalışma betimleyici bir araştırma olup, tarama modeli kullanılmıştır.

2.2. Örneklem

Araştırmanın örneklemini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan 18-35 yaş arası 100 birey oluşturmaktadır. Deney grubunu vücudunda en az 1 dövmesi olan 50 kişi, kontrol grubunu ise vücudunda hiç dövmesi olmayan 50 kişi oluşturmuştur. Araştırmaya dahil edilecek katılımcılar gelişmiş güzel seçilmiştir. Bireylerin 18-35 yaş aralığında seçilmesi son zamanlarda genç neslin neredeyse tümünün bedeninde dövme sanatı olmasıdır.

2.3. Anket Formu

Araştırmada verileri anket formu aracılığıyla toplanmıştır ve anket formunda Sosyodemografik bilgi formu, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Beş Faktör Kişilik Envanteri ve Beden Algısı Ölçeği kullanılmıştır.

2.3.1. Sosyodemografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen formda; yaş, medeni durum, eğitim durumu, dövme ve bedene bakış açısı gibi demografik bilgiler yer almaktadır.

2.3.2. Beden Algısı Ölçeği (BAÖ)

Araştırma kapsamına alınan dövmeli ve dövmesiz bireylerin beden algılarının saptaması amacıyla kullanılan beden algısı ölçeğinin orijinali Secord ve Jourard (1953) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Hovardaoğlu (1993) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Beden algısı ölçeği kişilerin bedenlerinde bulunan değişik yerlerinden ve değişik vücut fonksiyonlarından ne kadar memnun olduklarını ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçekte kırk madde bulunmaktadır. Kesme noktası yer almamaktadır. Yüksek puanlar hoşnut olmama derecesinin arttığı anlamına gelmektedir.

Araştırmacı tarafından yapılan iç tutarlılık testi sonucunda ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0,91 olarak hesaplanmış ve ölçeğin güvenilirlik olduğu saptanmıştır.

2.3.3. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)

Morris Rosenberg (1963) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlilik-güvenirlilik çalışması Çuhadaroğlu (1986) tarafından yapılmıştır.

Çuhadaroğlu tarafından yapılan çalışmada geçerlilik katsayısı $r=71$ bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirlik metodu kullanılarak güvenilirlik kat sayısı $r=75$ katsayısı olarak

belirlenmiştir. RBSÖ çoktan seçmeli 63 sorudan oluşan bir öz bildirim ölçeğidir 12 alt kategoriye sahiptir.

Çalışmada RBSÖ’de yer alan 12 alt boyuttan sadece benlik saygısı alt boyutu kullanılmıştır. Bu alt boyutta cevaplar 0-6 puanla değerlendirilmektedir. Bu alt boyuttan 0 –1 puan arası “yüksek”; 2–4 puan alanların “orta” ve 5–6 puan arasındakilerin “düşük” benlik saygısı oldukları kabul edilmiştir.(Çuhadaroğlu, 2007).

Araştırmacı tarafından yapılan iç tutarlılık testi sonucunda ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0,78 olarak hesaplanmış ve ölçeğin güvenilirlik olduğu saptanmıştır.

Kişilik deyince tek bir durumdan söz etmek pek mümkün olmamaktadır içerisinde mizaç ve karakterimiz yer almaktadır. Bunlara bakıldığında ise mizaç daha inatçı ve değişime çok açık olmayan kalıtsal olarak da aktarılan yanı sıra farklı dil, din ve ırk olsa bile farklılık göstermeksizin her yerde aynı şekilde evrenselliğini koruyor. (Sadock, 2007)

Karaktere baktığımız zaman ise ailemizden aldığımız eğitim ve aktarımların etkisi çevresel faktörlerle şekillenen davranış kalıpları ve modelleridir. Kişisel değerler ve tutumların tümüdür. Karaktere kısaca ‘ruhsal olarak kendini yönetebilme ’de denilebilmektedir. Mizaç ve karakter arasındaki farka bakacak olursak eğer en önemli ayrımları mizaç daha yalın ve daha çok birincil duygularla heyecan, mutluluk ve öfke gibi şeyleri barındırırken, karakter ise daha çok ikincil duyguları barındırmaktadır.(Akıksal ve ark.,1983;Sadock ve Sadock,2007)

2.3.4. Beş Faktör Kişilik Envanteri (BFKE)

Orijinali John ve arkadaşları (1991) tarafından geliştirilen, beş faktör kişilik envanteri Türkçe ’ye Sümer ve arkadaşları (2002) tarafından uyarlanmıştır.

Beşli likert tipi derecelendirme kullanılarak geliştirilen ölçekte, yumuşak başlılık, duygusal denge öz denetim, dışadönüklük, ve gelişime açıklık olmak üzere beş alt boyut bulunmaktadır. Ölçekte yer alan 44 soruya verilen yanıtlar “kesinlikle katılmıyorum=1”, “katılmıyorum=2”, “kararsızım=3”, “katılıyorum=4” ve “tamamen katılıyorum=5” şeklinde puanlanmıştır.

Araştırmacının yaptığı iç tutarlılık testinin sonucunda ölçek Cronbach alfa katsayısı 0,81 olarak hesaplanmış ve ölçeğin güvenilirlik olduğu saptanmıştır.

2.4. Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi

Araştırmadaki verilerin istatistik çözümlemesinde Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 21,0 veri analiz paket program kullanılmıştır.

Araştırmada dövmeli ve dövmesi katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans analizi kullanılmıştır.

Katılımcıların BAÖ, BFKE ve RBSÖ bulunan benlik saygısı alt boyutundan alınan puanlarla ilgili ortalama, standart sapma, maximum ve minimum değer gibi tanımlayıcı istatistikler yer almıştır.

Araştırmada kullanılacak olan hipotez testlerinin belirlenmesi amacıyla dövmeli ve dövmesiz katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanların normal dağılıma uyumu Kolmogorov-Smirnov, Shapiro-Wilks testleri, Q-Q plot ve çarpıklık-basıklık değerleri incelenerek belirlenmiştir. Ayrıca varyansların homojenliği Levene testi ile incelenmiştir. Buna göre dövmeli ve dövmesiz katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanların normal dağılıma uyduğu ve varyansların homojen olduğu belirlenmiş ve yapılan araştırmada parametrik hipotez testleri kullanılmıştır.

Katılımcıların yaşları ile ölçek puanları arasındaki korelasyonların saptanmasında Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Katılımcıların dövmeli olması durumuna göre BAÖ, BFKE ve RBSÖ'de bulunan benlik saygısı alt boyutundan alınan puanların mukayese edilmesinde bağımsız değişken iki bölümden oluştuğu için bağımsız örneklem t test kullanılmıştır.

Dövmeli ve dövmesi bireylerin cinsiyet, medeni durum, uyruk ve eğitim durumlarına göre BAÖ, BFKE ve RBSÖ'de bulunan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlarının karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Dövmeli bireylerin dövme yaptırma yaşlarına göre ölçek puanları karşılaştırıldığında bağımsız değişken ikiden fazla kategoriden oluştuğu için varyans analizi (ANOVA) tercih edilmiştir.

Araştırmaya dahil edilen dövmeli ve dövmesiz bireylerin beden algısı ölçeği, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde bulunan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki korelasyon Pearson korelasyon analizi kullanılarak belirlenmiştir.

BÖLÜM III BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin dağılımı

	Dövmeli (n=50)		Dövmesiz(n=50)		Toplam (n=100)	
	n	%	n	%	n	%
Yaş grubu						
22 yaş ve altı	15	30,00	23	46,00	38	38,00
23-27 yaş arası	14	28,00	19	38,00	33	33,00
28 yaş ve üzeri	21	42,00	8	16,00	29	29,00
Cinsiyet						
Kadın	24	48,00	24	48,00	48	48,00
Erkek	26	52,00	26	52,00	52	52,00
Uyruk						
KKTC	31	62,00	14	28,00	45	45,00
TC	15	30,00	35	70,00	50	50,00
Diğer	4	8,00	1	2,00	5	5,00
Medeni durum						
Evli	15	30,00	6	12,00	21	21,00
Bekar	35	70,00	44	88,00	79	79,00
Eğitim durumu						
Ortaöğretim	21	42,00	3	6,00	24	24,00
Yükseköğrenim	29	58,00	47	94,00	76	76,00
Toplam	50	100,00	50	100,00	100	100,00

Tablo 1’de araştırmada yer alan bireylerin tanıtıcı özelliği göz önüne alınarak dağılım verilmiştir.

Tablo 1’e bakıldığında araştırmaya alınan dövmeli bireylerin %30,0’unun 22 yaş ve altı, %28,0’inin 23-27 yaş arası ve %42,0’sinin 28 yaş ve üzeri yaş grubunda yer aldığı, dövmesiz bireylerin ise %46,0’sının 22 yaş ve altı, %38,0’inin 23-27 yaş arası ve %16,0’sının 28 yaş ve üzeri yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. Dövmeli ve dövmesiz bireylerin %48,0’inin kadın ve %52,0’sinin erkek olduğu, dövmeli bireylerin %62,0’sinin KKTC uyruklu, %30,0’unun TC uyruklu, dövmesiz bireylerin ise %28,0’sinin KKTC ve %70,0’in TC uyruklu olduğu saptanmıştır. Araştırmaya dahil edilen dövmeli bireylerin %70,0’i, dövmesiz bireylerin ise

%88,0'i bekindir. Dövmeli bireylerin %42,0'sinin ortaöğretim ve, %58'inin yükseköğretim mezunu olduğu, dövmesiz bireylerin ise %6,0'sinin ortaöğretim ve %94,0'ünün yükseköğretim mezunu olduğu saptanmıştır.

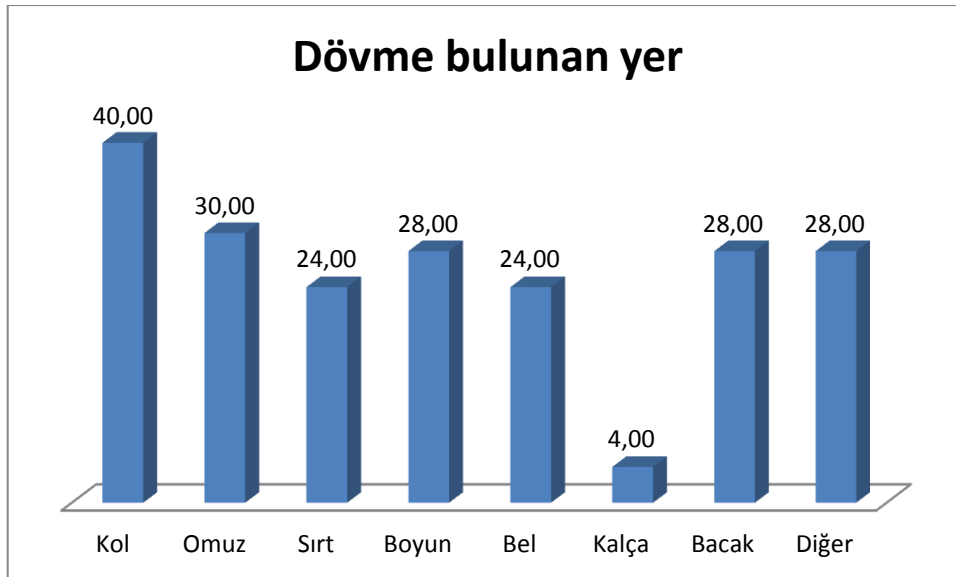
Tablo 2. Dövmeli katılımcıların dövmeyle ilgili bazı özelliklerinin dağılımı

	Sayı (n)	Yüzde(%)
Dövme sayısı		
Bir	8	16,0
İki	6	12,0
Üç	12	24,0
Dört ve üzeri	24	48,0
İlk dövme yaptırma yaşı		
18 yaş altı	22	44,0
18 yaş ve üzeri	28	56,0
Dövme yaptırma amacı		
Estetik olarak güzel görünmesi	20	40,00
Manevi değer	21	42,00
Diğer	9	18,00
Toplam	50	100,00

Tablo 2’de araştırmaya dahil edilen dövmeli bireylerin dövmeyle ilgili bazı özelliklerine göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan dövmeli bireylerin %16,0’sının bir, %12,0’sinin iki, %24,0’ünün üç ve %48,0’inin dört ve üzeri sayıda dövmeyle sahip olduğu, %44’ünün ilk dövmesinin 18 yaşından önce yaptırdığı, %40’ının estetik olarak güzel görünmesinden dolayı, %42’sinin manevi bir değeri olmasından dolayı dövme yaptırdığı görülmektedir.

Şekil I’de dövmeli bireylerin vücutlarında dövme bulunan yerlerin dağılımı verilmiş olup, dövmeli bireylerin %40,0’inin kolunda, %30,0’unun omzunda, %24,0’ünün sırtında, %28,0’inin boynunda, %24,0’ünün belinde, %4,0’ünün kalçasında, %28,0’inin bacağında dövme bulunmaktadır.

Şekil I. Dövmeli katılımcıların vücutlarında dövme bulunan yerlere göre dağılımı

Tablo 3. Katılımcıların estetik operasyon geçirme durumlarının dağılımı

	Dövmeli (n=50)		Dövmesiz (n=50)		Toplam (n=100)	
	n	%	n	%	n	%
Estetik operasyon						
Geçiren	5	10,00	5	10,00	10	10,00
Geçirmeyen	45	90,00	45	90,00	90	90,00
Estetik operasyon geçirme sebebi (n1=5, n2=5)						
Kaza yada yaralanma sonucu oluşan deformasyonun giderilmesi	1	20,00	1	20,00	2	20,00
Vücudumun beğenmediğim bir bölümünü daha güzel hale getirmek	3	60,00	1	20,00	4	40,00
Diğer	1	20,00	3	60,00	4	40,00
Estetik operasyon sayısı						
Bir	3	60,00	3	60,00	6	60,00
İki	2	40,00	2	40,00	4	40,00

Tablo 3’de araştırmaya katılan dövmeli ve dövmesiz bireylerin estetik operasyon geçirme durumlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya dâhil edilen dövmeli ve dövmesiz bireylerin %10’unun daha önce estetik operasyon geçirdiği tespit edilmiştir. Estetik operasyon geçiren dövmeli bireylerin %20,0’si kaza ya da yaralanma sonucu oluşan deformasyonun giderilmesi amacıyla, %60,0’ı vücudunun beğenmediği bir bölümünü daha güzel hale getirmek amacıyla

estetik operasyon geçirdiğini ifade etmiştir. Estetik operasyon geçiren dövmesiz bireylerin ise %20,0'si kaza ya da yaralanma sonucu oluşan deformasyonun giderilmesi amacıyla, %20,0'si vücudunun beğenmediği bir bölümünü daha güzel hale getirmek amacıyla ve %60,0'ı diğer sebeplerden dolayı estetik operasyon geçirmiştir. Estetik operasyon geçiren dövmeli ve dövmesiz bireylerin %60'ı bir ve %40'ı iki estetik operasyon geçirmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların dövmesi olması durumuna göre ölçeklerden aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

	Dövmeli (n=50)				Dövmesiz (n=50)				t	p
	$\bar{x}$	s	Min	Max	$\bar{x}$	s	Min	Max		
Beden Algısı	119,44	15,71	30,00	98,00	116,44	15,40	30,00	93,00	0,96	0,34
Beş Faktör										
Kişilik Testi										
Dışadönüklük	3,65	0,76	1,75	4,88	3,32	0,74	1,50	4,50	2,20	0,03*
Yumuşak başlılık	3,50	0,55	2,44	4,44	3,42	0,66	2,33	4,89	0,68	0,50
Öz denetim	3,50	0,72	1,44	4,89	3,26	0,77	1,56	5,00	1,55	0,12
Duygusal denge	2,76	0,62	1,13	4,50	2,87	0,70	1,00	4,50	-0,87	0,39
Gelişime açıklık	3,37	0,81	1,40	5,00	3,38	0,78	1,80	4,70	-0,05	0,96
Rosenberg										
Benlik Saygısı	1,06	0,53	0,25	2,17	1,02	0,52	0,00	2,51	0,39	0,70

* $p < 0,05$

Tablo 4'te araştırmaya katılan dövmeli ve dövmesiz bireylerin beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanların karşılaştırılmasıyla ilgili bağımsız örneklem t testinin sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya alınan dövmeli bireylerin beden algısı ölçeğinden ortalama $119,44 \pm 15,71$ puan, beş faktör kişilik testinde bulunan dışadönüklük alt boyutundan ortalama $3,65 \pm 0,76$ puan, yumuşak başlılık alt boyutundan ortalama $3,50 \pm 0,55$ puan, öz denetim alt boyutundan ortalama $3,50 \pm 0,72$ puan, duygusal denge alt boyutundan ortalama $2,76 \pm 0,62$ puan ve gelişime açıklık alt boyutundan ortalama $3,37 \pm 0,81$ puan aldıkları, Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan ise ortalama $1,06 \pm 0,53$ puan aldıkları saptanmıştır.

Araştırmaya dâhil edilen dövmesi bireylerin beden algısı ölçeğinden ortalama $116,44 \pm 15,40$ puan, beş faktör kişilik testinde bulunan dışadönüklük alt boyutundan ortalama $3,32 \pm 0,74$ puan, yumuşak başlılık alt boyutundan ortalama $3,42 \pm 0,66$ puan, öz denetim alt boyutundan ortalama $3,26 \pm 0,77$ puan, duygusal denge alt boyutundan ortalama $2,87 \pm 0,70$ puan ve gelişime açıklık alt boyutundan ortalama $3,38 \pm 0,78$ puan aldıkları, Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan ise ortalama $1,02 \pm 0,52$ puan aldıkları tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan dövmeli ve dövmesiz bireylerin beş faktör kişilik testinde bulunan dışadönüklük alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiki açıdan anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Dövmeli bireylerin dışadönüklük alt boyutundan aldıkları puanlar dövmesiz bireylere göre anlamlı düzeyde yüksek çıkmıştır.

Katılımcıların dövmeli olma durumlarına göre beden algısı ölçeğinden, beş faktör kişilik testinde bulunan dışadönüklük dışındaki diğer alt boyutlardan ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farkın olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

Tablo 5. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların yaşları ile ölçek puanları arasındaki korelasyonlar

		Yaş	
		Dövmeli (n=50)	Dövmesiz (n=50)
Beden Algısı	r	0,00	-0,10
	p	0,99	0,47
Dışadönüklük	r	0,30	-0,17
	p	0,03*	0,24
Yumuşak başlılık	r	-0,02	0,11
	p	0,89	0,43
Öz denetim	r	0,22	0,15
	p	0,13	0,30
Duygusal denge	r	0,20	-0,11
	p	0,16	0,45
Gelişime açıklık	r	0,14	0,07
	p	0,35	0,62
Rosenberg Benlik Saygısı	r	-0,03	0,02
	p	0,81	0,87

* $p < 0,05$

Tablo 5'te araştırmaya dahil edilen dövmeli ve dövmesiz bireylerin yaşları ile beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanlar arasındaki Pearson korelasyon analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde dövmeli bireylerin yaşları ile beş faktör kişilik testinde yer alan dışadönüklük alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Bu korelasyon pozitif yönlü olup orta kuvvetlidir. Buna göre dövmeli katılımcıların yaşları arttıkça dışadönüklük alt boyutundan aldıkları puanlarda artmaktadır. Dövmeli bireylerin yaşlarına ile beden beden algısı ölçeğinden, beş faktör kişilik testinde bulunan dışadönüklük dışındaki diğer alt boyutlardan ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Araştırmaya katılan dövmesiz bireylerin yaşları ile beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında istatistiki yönden anlamlı bir korelasyon bulunmamaktadır ($p > 0,05$)

Tablo 6. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların cinsiyetlerine göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

	Cinsiyet	Dövmeli (n=50)				Dövmesiz (n=50)			
		$\bar{x}$	s	t	p	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	Kadın	114,50	16,90	2,22	0,03*	116,12	16,89	0,14	0,89
	Erkek	124,00	13,27			116,73	14,23		
Dışadönüklük	Kadın	3,53	0,80	-0,77	0,44	3,38	0,82	0,57	0,57
	Erkek	3,71	0,81			3,26	0,67		
Yumuşak başlılık	Kadın	3,44	0,61	-0,80	0,43	3,58	0,69	1,69	0,10
	Erkek	3,56	0,50			3,27	0,61		
Öz denetim	Kadın	3,44	0,69	-0,56	0,57	3,33	0,84	0,61	0,55
	Erkek	3,55	0,75			3,20	0,71		
Duygusal denge	Kadın	3,01	0,63	3,01	0,00*	2,96	0,72	0,85	0,40
	Erkek	2,52	0,52			2,79	0,69		
Gelişime açıklık	Kadın	3,50	0,78	1,07	0,29	3,55	0,80	1,47	0,15
	Erkek	3,25	0,84			3,23	0,74		
Rosenberg Benlik Saygısı	Kadın	0,98	0,56	-0,88	0,38	1,12	0,49	1,64	0,11
	Erkek	1,12	0,52			0,89	0,50		

* $p < 0,05$

Tablo 6’da araştırma kapsamına alınan dövmeli ve dövmesiz bireylerin cinsiyetlerine göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan dövmeli kadın bireylerin beden algısı ölçeğinden ortalama $114,50 \pm 16,90$ puan, erkek bireylerin ise ortalama $124,00 \pm 13,27$ puan aldığı saptanmıştır. Dövmeli bireylerin cinsiyetlerine göre beden algısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Dövmeli kadın bireylerin beden algısı ölçeğinden aldıkları puanlar erkek bireylere göre anlamlı düzeyde daha düşük bulunmuştur.

Araştırmaya alınan dövmeli kadınlar duygusal denge alt boyutundan ortalama $3,01 \pm 0,63$ puan, erkekler ise ortalama $2,52 \pm 0,52$ puan almıştır. Dövmesi olan kadın ve erkek katılımcıların duygusal denge alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiş olup, kadın bireylerin bu alt boyuttan aldıkları puanların erkek bireylere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Dövmeli bireylerin cinsiyetlerine göre beş faktör kişilik testinde yer alan duygusal denge dışındaki diğer alt boyutlardan ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde bulunan benlik saygısı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. ($p>0,05$).

Araştırmak kapsamına alınan dövmesiz bireylerin cinsiyetlerine göre BAÖ ve BFKE ve RSBÖ'den aldıkları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Kadın bireylerin beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanlar erkek bireylere göre yüksek olsa da bu farklar anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 7. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların uyruklarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

	Uyruk	Dövmeli (n=46)*				Dövmesiz (n=49)*			
		$\bar{x}$	s	t	p	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	KKTC	120,83	11,19	-1,47	0,15	119,71	14,17	-0,86	0,39
	TC	114,26	19,07			115,48	15,98		
Dışadönüklük	KKTC	3,85	0,74	1,71	0,09	3,42	0,74	0,48	0,63
	TC	3,48	0,62			3,31	0,74		
Yumuşak başlılık	KKTC	3,50	0,53	-0,19	0,85	3,54	0,77	0,71	0,48
	TC	3,53	0,52			3,39	0,62		
Öz denetim	KKTC	3,50	0,75	-0,62	0,54	3,58	0,77	1,76	0,08
	TC	3,64	0,67			3,16	0,74		
Duygusal denge	KKTC	2,75	0,71	0,19	0,85	3,00	0,74	0,79	0,43
	TC	2,71	0,43			2,82	0,70		
Gelişime açıklık	KKTC	3,42	0,88	-0,02	0,99	3,50	0,78	0,65	0,52
	TC	3,43	0,55			3,34	0,79		
Rosenberg Benlik Saygısı	KKTC	1,00	0,58	-1,11	0,27	0,99	0,47	0,00	1,00
	TC	1,19	0,46			0,99	0,53		

*Diğer uyruklu bireyler analize dahil edilmemiştir.

Araştırmaya katılan dövmeli ve dövmesiz bireylerin uyruklarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve RSBÖ'den aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7 incelenince araştırma kapsamındaki dövmeli ve dövmesiz bireylerin uyruklarına göre beden algısı, BFKE ve RBSÖ'den alınan puanlar arasında istatistiksel anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. KKTC ve TC uyruklu katılımcıların algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanları benzerdir.

Tablo 8. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların medeni durumlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

	Medeni Durum	Dövmeli (n=50)				Dövmesiz (n=50)			
		$\bar{x}$	s	t	p	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	Evli	119,40	17,67	0,01	0,99	117,33	9,69	-0,15	0,88
	Bekar	119,45	15,07			116,31	16,10		
Dışadönüklük	Evli	3,91	0,77	1,68	0,10	3,21	0,74	-0,38	0,71
	Bekar	3,50	0,79			3,33	0,75		
Yumuşak başlılık	Evli	3,50	0,62	0,03	0,98	3,67	0,52	0,98	0,33
	Bekar	3,50	0,53			3,38	0,67		
Öz denetim	Evli	3,74	0,71	1,60	0,12	3,67	0,78	1,38	0,17
	Bekar	3,39	0,71			3,21	0,76		
Duygusal denge	Evli	2,88	0,85	0,95	0,34	3,06	0,65	0,71	0,48
	Bekar	2,70	0,50			2,84	0,71		
Gelişime açıklık	Evli	3,55	0,71	0,99	0,33	3,58	0,27	0,68	0,50
	Bekar	3,30	0,85			3,35	0,82		
Rosenberg Benlik Saygısı	Evli	1,22	0,57	1,46	0,15	1,22	0,52	1,12	0,27
	Bekar	0,98	0,52			0,97	0,50		

Tablo 8’de araştırma kapsamına alınan dövmeli ve dövmesiz bireylerin medeni durumlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanların mukayese edilmesiyle ilgili bağımsız örneklem t testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 8 incelendiğinde dövmeli ve dövmesi bireylerin medeni durumlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden alınan puanları arasında istatistiksel anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Evli katılımcıların ölçek puanları bekar katılımcılara göre yüksek olsa da bu fark istatistiksel bakımdan anlamlı seviyede değildir.

Tablo 9. Dövmeli ve Dövmesiz katılımcıların eğitim durumlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

	Eğitim Durumu	Dövmeli (n=50)				Dövmesiz (n=50)			
		$\bar{x}$	s	t	p	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	Ortaöğretim	126,04	14,46	-2,69	0,01*	116,33	11,24	0,01	0,99
	Yükseköğrenim	114,65	15,04			116,44	15,72		
Dışadönüklük	Ortaöğretim	3,50	0,77	-0,92	0,36	2,75	0,66	-1,38	0,17
	Yükseköğrenim	3,71	0,82			3,35	0,74		
Yumuşak başlılık	Ortaöğretim	3,49	0,60	-0,14	0,89	3,07	1,01	-0,93	0,36
	Yükseköğrenim	3,51	0,52			3,44	0,64		
Öz denetim	Ortaöğretim	3,62	0,72	1,08	0,29	3,33	0,95	0,16	0,87
	Yükseköğrenim	3,40	0,72			3,26	0,77		
Duygusal denge	Ortaöğretim	2,76	0,72	0,07	0,95	2,88	0,33	0,01	0,99
	Yükseköğrenim	2,75	0,55			2,87	0,72		
Gelişime açıklık	Ortaöğretim	3,21	0,74	-1,21	0,23	3,40	0,44	0,05	0,96
	Yükseköğrenim	3,49	0,86			3,38	0,80		
Rosenberg Benlik Saygısı	Ortaöğretim	1,09	0,53	0,38	0,71	0,83	0,58	-0,60	0,55
	Yükseköğrenim	1,03	0,56			1,02	0,51		

* $p < 0,05$

Tablo 9’da araştırma kapsamına alınan dövmeli ve dövmesiz bireylerin eğitim durumlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeklerinden aldıkları puanların karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları verilmiştir.

Ortaöğretim mezunu dövmeli katılımcılar beden algısı ölçeğinden ortalama $126,04 \pm 14,46$ puan, yükseköğrenim mezunu dövmeli katılımcılar ise ortalama $114,65 \pm 15,04$ puan almıştır. Dövmeli katılımcıların eğitim durumlarına göre beden algısı alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Yükseköğrenim mezunu dövmeli katılımcıların beden algısı puanları, ortaöğretim mezunu dövmeli katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha düşüktür.

Dövmeli katılımcıların eğitim durumlarına göre beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

Araştırmaya dahil edilen dövmesiz bireylerin eğitim durumlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir

fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Ortaöğretim ve yükseköğretim mezunu katılımcıların puanları benzerdir.

Tablo 10. Dövmeli katılımcıların dövme sayılarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları (n=50)

	Dövme sayısı	n	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	3 ve altı	24	116,50	18,14	1,28	0,21
	3'ten fazla	26	122,15	12,85		
Dışadönüklük	3 ve altı	24	3,60	0,76	-0,20	0,84
	3'ten fazla	26	3,64	0,85		
Yumuşak başlılık	3 ve altı	24	3,49	0,54	-0,11	0,91
	3'ten fazla	26	3,51	0,57		
Öz denetim	3 ve altı	24	3,56	0,78	0,65	0,52
	3'ten fazla	26	3,43	0,67		
Duygusal denge	3 ve altı	24	2,70	0,61	-0,56	0,58
	3'ten fazla	26	2,80	0,64		
Gelişime açıklık	3 ve altı	24	3,33	0,73	-0,39	0,70
	3'ten fazla	26	3,42	0,90		
Rosenberg	3 ve altı	24	1,12	0,49	0,81	0,42
Benlik Saygısı	3'ten fazla	26	0,99	0,58		

Tablo 10'da verilen dövmeli katılımcıların dövme sayılarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve RSBÖ puanları karşılaştırılması ile ilgili bağımsız örneklem t testinin sonuçları incelendiğinde, bireylerin dövme sayısına göre ölçek puanları arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$)

Tablo 11. Dövmeli katılımcıların ilk dövme yaptırma yaşlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları (n=50)

	İlk dövme Yaptırma yaşı	n	$\bar{x}$	s	t	p
Beden Algısı	18 yaş altı	22	125,14	13,57	-2,61	0,01*
	18 yaş ve üzeri	28	114,57	15,78		
Dışadönüklük	18 yaş altı	22	3,60	0,90	-0,16	0,88
	18 yaş ve üzeri	28	3,64	0,73		
Yumuşak başlılık	18 yaş altı	22	3,58	0,55	0,86	0,39
	18 yaş ve üzeri	28	3,44	0,55		
Öz denetim	18 yaş altı	22	3,55	0,70	0,43	0,67
	18 yaş ve üzeri	28	3,46	0,75		
Duygusal denge	18 yaş altı	22	2,68	0,78	-0,73	0,47
	18 yaş ve üzeri	28	2,81	0,46		
Gelişime açıklık	18 yaş altı	22	3,43	0,89	0,46	0,65
	18 yaş ve üzeri	28	3,33	0,76		
Rosenberg Benlik Saygısı	18 yaş altı	22	1,11	0,60	0,65	0,52
	18 yaş ve üzeri	28	1,01	0,50		

* $p < 0,05$

Tablo 11 incelendiğinde 18 yaşından önce dövme yaptıran bireylerin beden algısı ölçeğinden ortalama $125,63 \pm 13,57$ puan, 18 yaşından sonra dövme yaptıranların ise ortalama $114,57 \pm 15,78$ puan aldıkları tespit edilmiştir. Dövmeli bireylerin dövme yaptırma yaşlarına göre beden algısı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). 18 yaşından önce dövme yaptıran katılımcıların beden algısı puanları 18 yaşından sonra dövme yaptıranlara göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Dövmeli katılımcıların dövme yaptırma yaşlarına göre beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 12. Dövmeli katılımcıların dövme yaptırma amaçlarına göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin ANOVA sonuçları (n=50)

	Dövme yaptırma amacı	n	$\bar{x}$	s	Min	Max	F	p
Beden Algısı	Estetik olarak güzel görünmek	20	120,95	12,10	35,00	79,00	0,45	0,64
	Manevi değer	21	116,95	19,77	30,00	98,00		
	Diğer	9	121,88	12,60	42,00	83,00		
Dışadönüklük	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,58	0,77	1,75	4,75	0,54	0,59
	Manevi değer	21	3,56	0,79	1,75	4,63		
	Diğer	9	3,88	0,93	2,00	4,88		
Yumuşak başlılık	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,47	0,50	2,44	4,44	0,06	0,94
	Manevi değer	21	3,52	0,56	2,44	4,33		
	Diğer	9	3,53	0,70	2,44	4,44		
Öz denetim	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,53	0,65	2,33	4,89	0,95	0,39
	Manevi değer	21	3,35	0,74	1,44	4,56		
	Diğer	9	3,74	0,82	2,56	4,56		
Duygusal denge	Estetik olarak güzel görünmek	20	2,68	0,74	1,13	4,50	0,38	0,69
	Manevi değer	21	2,85	0,59	1,88	4,00		
	Diğer	9	2,71	0,39	1,88	3,25		
Gelişime açıklık	Estetik olarak güzel görünmek	20	3,12	0,72	1,40	4,00	2,15	0,13
	Manevi değer	21	3,46	0,80	1,80	4,50		
	Diğer	9	3,74	0,96	1,90	5,00		
Rosenberg Benlik Saygısı	Estetik olarak güzel görünmek	20	1,07	0,59	0,25	2,17	0,91	0,41
	Manevi değer	21	0,95	0,47	0,25	1,83		
	Diğer	9	1,24	0,59	0,25	2,08		

Tablo 12’de dövmeli katılımcıların dövme yaptırma amaçlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin ANOVA sonuçları verilmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde dövmeli katılımcıların dövme yaptırma amaçlarına göre beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinde yer alan benlik saygısı alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 13. Dövmeli katılımcıların ölçek puanları arasındaki korelasyonlar

		Beden Algısı	Dışadönüklük	Yumuşak başlılık	Öz denetim	Duygusal denge	Gelişime açıklık	Rosenberg Benlik Saygısı
Beden Algısı	r	1,00						
	P	.						
Dışadönüklük	r	0,05	1,00					
	P	0,74	.					
Yumuşak başlılık	r	0,12	0,25	1,00				
	P	0,40	0,08	.				
Öz denetim	r	0,10	0,38	0,39	1,00			
	P	0,50	0,01*	0,01*	.			
Duygusal denge	r	0,27	-0,13	-0,02	-0,23	1,00		
	P	0,05	0,36	0,88	0,11	.		
Gelişime açıklık	r	0,04	0,51	0,49	0,55	-0,05	1,00	
	P	0,80	0,00*	0,00*	0,00*	0,70	.	
Rosenberg Benlik Saygısı	r	0,16	0,12	0,08	0,30	-0,32	0,17	1,00
	P	0,25	0,41	0,57	0,04*	0,03*	0,24	.

* $p < 0,05$

Tablo 13'te araştırma kapsamına alınan dövmeli bireylerin beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden alınan puanlar arasında korelasyonların belirlenmesine ilişkin yapılan pearson korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 13 incelendiğinde dövmeli katılımcıların beden algısı puanları ile beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Dövmeli katılımcıların beş faktör kişilik testinde yer alan dışadönüklük alt boyutundan aldıkları puanlar ile öz denetim ve gelişime açıklık alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında, yumuşak başlılık alt boyutundan alınan puanlar ile öz denetim ve gelişime açıklık alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve orta kuvvetli korelasyonlar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Dövmeli bireylerin yumuşak başlılık alt boyutundan

alınan puanlar ile öz denetim ve gelişime açıklık puanları arasındaki korelasyonlar istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü ve orta kuvvetli olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).

Araştırmaya dahil edilen dövmeli bireylerin Rosenberg benlik saygısı puanları ile beş faktör kişilik testinde yer alan öz denetim alt boyutundan alınan puanlar arasında pozitif yönlü, duygusal denge alt boyutundan alınan puanlar arasında negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Buna göre katılımcıların Rosenberg benlik saygısı puanları arttıkça öz denetim puanları da artmakta, duygusal denge puanları ise azalmaktadır.

Tablo 14. Dövmesiz katılımcıların ölçek puanları arasındaki korelasyonlar

	Beden Algısı	Dışadönüklük	Yumuşak başlılık	Öz denetim	Duygusal denge	Gelişime açıklık	Rosenberg Benlik Saygısı
Beden Algısı	r 1,00 p .						
Dışadönüklük	r 0,00 p 0,99	1,00 .					
Yumuşak başlılık	r -0,14 p 0,34	0,45 0,00*	1,00 .				
Öz denetim	r 0,09 p 0,52	0,47 0,00*	0,43 0,00*	1,00 .			
Duygusal denge	r -0,25 p 0,08	-0,20 0,16	-0,06 0,66	-0,20 0,16	1,00 .		
Gelişime açıklık	r -0,19 p 0,19	0,48 0,00*	0,63 0,00*	0,46 0,00*	0,07 0,62	1,00 .	
Rosenberg Benlik Saygısı	r 0,13 p 0,37	0,23 0,11	0,17 0,24	0,16 0,26	0,07 0,62	0,24 0,09	1,00 .

* $p < 0,05$

Dövmesiz katılımcıların beden algısı, beş faktör kişilik testi ve Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden alınan puanlar arasındaki korelasyonların saptanmasına ilişkin yapılan pearson korelasyon analizi sonuçları

Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14'e göre dövmesiz katılımcıların beden algısı puanları ile beş faktör kişilik testinde bulunan duygusal denge alt boyutundan alınan puanlar arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir korelasyon olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$).

Dövmesiz katılımcıların beş faktör kişilik testinde yer alan dışadönüklük alt boyutundan alınan puanlar ile yumuşak başlılık, öz denetim ve gelişime açıklık alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında, yumuşak başlılık alt boyutundan aldıkları puanlar ile öz denetim ve gelişime açıklık alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı korelasyonlar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Bu korelasyonlar pozitif ve orta kuvvetli korelasyonlardır.

BÖLÜM IV TARTIŞMA

4.1. Tartışma

Dövme, her geçen gün daha geniş kitlelerin kullandığı bir ifade biçimi halini almıştır. İnsanlar moda adı altında kendilerine ve çevreye daha hoş görünme arzusu ile ya da kendileri için manevi değeri yüksek bir olguyu vücutlarına kazıyarak daha yakından hissedebilmek adına dövme yaptırmaktadırlar. Dövme yaptıran insanlar ile ilgili farklı görüşlere rastlamak da mümkündür. Kimileri dövme yaptıran insanların kendilerini güzel bulmayıp, güzelleştirmek adına bu yola başvurduklarını öne sürerken, kimileri tam tersi bir görüş ile bu insanların yüksek özgüvene sahip olduklarını ve vücutlarının dikkat çekmesinden rahatsızlık duymadıklarını düşünmektedir. Yine dövme ile ilgili kusur örtücü olduğu yönünde fikirlere rastlamak da mümkündür.

Bu çalışmada dövme yaptıрма nedeni katılımcıların %42'sinin ise manevi bir değer taşıdığı için, %40 estetik yönden güzel gözükmesi nedeni ile dövme yaptırdıkları ve %18'inin ise diğer nedenlerle dövme yaptırdıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Dövme yaptıрма motivasyonlarını inceleyen birçok güncel çalışmadan elde edilen bulguların da söz konusu görüşlerle ve bizim çalışmamızda elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Medeni durum, dövme sayısı, dövmenin yapıldığı bölge gibi değişkenler ise beden algısı ve dışa dönüklük üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farka yol açmayan değişkenlerdir. Medeni durumun herhangi bir farklılığa yol açmaması beklense de dövme sayısı ve dövmenin yapıldığı bölgenin farklılığa yol açmaması şaşırtıcıdır. Çalışmamızın örnekleminin küçük olması çalışmamızın sınırlılığdır. Örneklemin büyüklüğü arttıkça farklılığın ortaya çıkmasını beklemek mümkündür. Swami (2012),’de 136 katılımcı ile yaptığı araştırmasında bizim çalışmamızda çıkan sonuçları doğrular nitelikte bir sonuç elde etmiştir. Bu çalışmada da dövme sayısı, dövme yaptırılan vücut bölgesi, giyinirken görünme olasılığı olup olmaması, cinsel bölgelerinde dövme olup olmaması, değişkenlerine göre örneklem grupları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Sonuç olarak dövme, bireysel bir tercihtir. Daha önceden yapılmış olan çalışmalarda bu bilgiyi destekler niteliktedir. Önceden yapılmış çalışmalarda ve bizim çalışmamızda da farklı farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır bunlar; Kadioğlu (1996), 1991’de Gaziantep Barak bölgesinde iki Türkmen ve bir Kürt köyünde ve 1994 yılında Çankırı’da bir Türkmen köyünde yapılan çalışmalarında. Gaziantep Barak bölgesinde 45 yaş üzeri kadın ve erkekler de dövme bulunuyor.

Bu kişilerin dövme yaptırma nedenleri, dövmelerinin vücutlarında yer aldığı bölge, dövme şekilleri ve dövmenin ne şekilde yapıldığına bakılmıştır. Kadioğlu dövmenin yaptırma nedenini, dine, herhangi bir gruba ait olmaya, göz- haset ve nazardan ayrıca çeşitli hastalıklardan koruduğuna ve uğur getirdiği inanıldığı için dövme yapıldığı sonucuna varıyor. Yapılan başka bir çalışmada ise; Atkinson çalışmasını doğal ortamlarda da gözlem ve görüşme yaparak gerçekleştirmiştir. Katılımcıların 27'si dövme sanatçısı ve 67'si de dövme müşterisidir bu kişilerin her biri ile ayrı ayrı bireysel görüşmeler sağlayıp gözlemler yapmıştır. Dövme yaptıran kişilerin dövme yapmak isteme nedenlerine bakılmıştır ve elde edilen sonuçlar estetik yönden çekicilik, bireysellik ve özgüven olarak çıkmıştır Atkinson(2004). dövme ister daha güzel görünmek için yapılsın, ister ilgi çekebilmek için, isterse de manevi değeri yüksek bir olguyu yakından hissetmek için bu seçim tamamen bireyseldir ve diğer bireylere eleştirme hakkı tanımamaktadır. Bununla birlikte dövmeli bireyler üzerinde oluşan kişilik bozukluklarına dair görüşlerden de hızla uzaklaşılması gerekmektedir. Yapılan çalışmalar da bunları desteklemektedir. Bowman(2010) araştırmasında neden dövme yaptırıldığına ve dövmeli kişilere dövmenin ne ifade ettiğine bakmıştır. Bu çalışma sonucunda Bowman dövmenin otomatik olarak bir kişilik bozukluğu, suç eğilimleri veya diğer sapkınlık davranışların kanıtı olduğunu söylemenin yanlış olup kültürel duyarsızlık olduğunu söylemektedir. Bunun dışında Stephens(2003)'ün ABD Deniz ve Hava birliklerinin temel antrenmanlarına katılan kişiler arasında 550 kadın ve erkek üzerinde yaptığı çalışmada sağlık riski taşıyan davranışları araştırmıştır. Ve burada da dövme yaptıran kişilerin bir kişilik bozukluğu taşımadığına ulaşıyor bu kişilerin İntihar etme isteği, depresyon belirtileri ve fiziksel şiddet eğilimi dövmesiz bireylerle benzer olarak elde edilmiştir.

Birey, dövmeyi ne kadar erken yaptırır ise onu benimsemesi de süreç içerisinde o kadar yüksek olacaktır. Dövmeli bireylerin dövmesini 18 yaşından önce yaptıranların, 18'inden sonra yaptıranlara göre daha yüksek beden algısı düzeyine sahip oldukları bulunmuştur. Daha önceden yapılan çalışmalar da bu bulguları doğrular niteliktedir, Mosher, Oliver ve Dolgan (1967), 62 mahkûmun katılımıyla gerçekleştirdikleri çalışmalarında; dövmeli bireylerin, dövmeli olmayan yaşlılarıyla karşılaştırıldığında, bedenleri hakkında daha olumlu duygular barındırdıklarını öne sürmüşlerdir.

Dövmenin benlik saygısı, beden algısı ve dışa dönüklük düzeyi ile ilişkileri incelendiğinde öngörülerin çoğunlukla doğru çıktığı görülmektedir. Tiggeman ve Golder (2006)'in ve Swami (2012)'nin gerçekleştirdiği çalışmada ulaşılan bulgular gibi dövme sayısı ve dövme yaptırılan bölge sayısı katılımcıların benlik algılarında bir farklılığa yol açmamaktadır. Mosher, Oliver ve Dolgan (1967)'in gerçekleştirdikleri çalışmada ulaşılan bulgulardan olan

dövme sahibi bireylerin dövmesi olmayan bireylere göre daha yüksek beden algısı düzeyine ve dışa dönüklük düzeyine sahip olmaları, aradan geçen 60 yıllık süreye rağmen değişmemiş ve benzer bulgular ortaya konulmuştur.

Elde edilen bulgular incelendiğinde dövmeli ve dövmesiz bireylerin dışa dönüklük düzeylerinin farklı olduğu görülmektedir. Öngörüldüğü üzere dövmeli bireylerin dışa dönüklük düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Dövme vücuda yapılan bir çalışma olduğundan ve çoğu dövme günlük yaşamda görülebilir bir konumda yer aldığından dövmeli bireyler diğer insanların dikkatini çekmekte ve dövmeleri incelenmektedir. Bu sebeple dövme yaptırmadan önce bu insanların dışa dönüklük düzeylerinin yüksek olması da ya da dövme yaptırdıktan sonra süreç içerisinde dışa dönüklük düzeylerinin yükseldiği öngörülmekte idi. Elde edilen bulgular da bu öngörülerini destekler niteliktedir.

Bir diğer bulgu yaş ile dışa dönüklük düzeyi arasında pozitif yönlü ve orta kuvvette bir korelasyon olduğudur. Bu da katılımcıların dövmesiz bireylerde yaşla orantılı dışa dönüklük artmazken dövmeli bireylerde artması dövme faktörünün belki de dışadönüklüğü güçlendiren bir etkisi olabileceğini düşündürmektedir.

Fobers'in 2001de yaptığı araştırmada, beden değişiklikleri olan ve olmayan 341 kişinin erken dönem deneyimleri ve kişilik özelliklerinde bazı farklılıklar tespit edilmiştir. Ancak bu bireyler arasında 5 önemli kişilik ölçümüne dair anlamlı bir fark bulunmamıştır.(30).

4.2. Sonuç ve Öneriler

Dövmeli ve dövmesiz bireyler arasında yapılan çalışmamızda dövmeli bireylerin daha dışa dönük ve yaşla birlikte de bu dışa dönüklüğün arttığına ulaşılmıştır.

Dövmeli ve dövmesiz bireyler arasında beden algısı, benlik saygısı ve kişilik özellikleri açısından herhangi bir farklılık bulunmamıştır.

Çalışma örnekleminin küçük olması nedeni ile toplumu temsil etmemektedir bu nedenle ileride yapılacak çalışmalarda örneklemin genişletilmesi ile daha net sonuçlara ulaşılabileceği düşünülmektedir. Örneklemin küçüklüğü çalışmanın en net sınırlılığıdır.

Daha sonra yapılacak çalışmalar için daha çok psikopatolojilere bakılabilir örneğin dövme yaptıran kişilerin daha asi veya şiddet eğilimi olduğu bunun dışında psikopat olarak nitelendirilmelerine karşılık olan soru işaretlerine karşılık araştırmalara yer verilebilir.

Dövme yaptıran kişilerin zaman içerisinde dövme sonrasında beden algılarında olumlu yönde bir değişim olup olmadığına uzlamsal çalışmalar yapılarak bakılabilir.

Kaynakça

Alagül Ö. (2014) Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Atılganlık ile Beden Algısı İlişkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Aslan D.(2004) Bedensel Algısı ile İlgili Sorunların Yaratabileceği Beslenme Sorunları STED; 13(a):326-329

Akiskal, H.S., Hirschfeld, M.A., Yerevanian, B.I. (1983). The relationship of personality to affective disorders. Arch Gen Psychiatry. 40: 801-810.

Antoszewski B, Sitek A, Fijałkowska M, Kasielska A, Kruk-Jeromin J. (2010); Tattooing and body piercing-what motivates you to do it? Int J Soc Psychiatry ; 56:71479.

Atkinson, M.(2004). Tattooing and Civilizing Processes, Body Modification As Self Control. Canadian Review of Sociology & Anthropology, Canadian Sociology & Anthropology Association

Boileau, S.N. (2008). Openness to experience, agreeableness, and gay male intimate partner preference across racial Lines. Pro Quest LLC: Ann Arbor, MI.

Bowman, M. (2010). Ink, Image and Initiation. Submitted In Partial Fulfillment of the Requirements. Masters of Arts in Counseling Psychology, Unpublished master's thesis, Pacifica Graduate Institute, 3.June. U.S.A.

Bulut Faik (2002). Dövme ,Atlas Dergisi, S:113 s:36-54

Burger, M. J.(2006) Kişilik (İ:D: Sarıoğlu). İstanbul: Kaknüs Yayın/ S:22-23

Cevher, F. N. Ve Buluş M. (2007). Benlik Kavramı ve Benlik Saygısı: Önmi ve Geliştirilmesi. Akademik Dizayn Dergisi, Sayı :1, 52-64

Çiftçi, FS.(2012) Üniversite Öğrencilerinin Beden Algısı ve Yeme Tutumları arasındaki İlişki. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Cihan, A. (2007). Diyarbakır'da Karaçi Çingenelerinde Dövme Geleneği. Marmara Üniversitesi, Uluslararası Sempozyum: Türk Kültüründe Beden, 4-5 Hazira

- Costa, P. T., McCrae, R. R., Dye, D. A. (1991). Facet scales for agreeableness and conscientiousness; a revision of the NEO personality inventory. *Personality and Individual Differences*. (12)9: 887-898.
- Church, A. T., Burke, P. J. (1994). Exploratory and confirmatory tests of the big-five and Tellegen's three and four dimensional models. *Journal of Personality and Social Psychology*. (66)1: 93-114.
- Dolan, S.L. (2006). Stress, self-Esteem, health and work. s. 76
- Forbes GB. College students with tattoos an piercings: Motives, family experiences, personality factors, and perception by others. *Psychol Rep* 2001; 89:774-86
- Hazer, M.(2007). "Mardin" Kızıltepe Bozhöyük Yöresinde Beden İşaretleri, Diyarbakır ve Mahallelerle Mardin. *Cilt3, S 347-365, Mardin Valiliği, İstanbul: İmakofset*
- Heywood, W., Ba(hons), Patrick, K., Smith, A.M.A., Simpson, J.M., Pitts, M.K., Richters, J., Shelley, J.M. (2012). Who gets tattoos? Demographic and behavioral correlates of ever being tattooed in a representative sample of men and women. *Elsevier Inc*. 22: 51–56.
- Jiggemann, M.,Golder,F.(2006).Tattooing: An Expression of Uniqueness in the Appearance Domain.*body İmage*.3(4):309-14
- Kadıoğlu, N.(1996). Anadolu'nun Bazı Yörelerinde Dövme Âdeti ve Bu Âdetin Çağdaş Yaşamdaki Yeri. I. Türk Halk Kültürü Araştırma Sonuçları Sempozyum Bildirileri, Ankara, Hagem Yayınları, s: 222-22
- Laumann, A.E., Derick, A.J. (2006). Tattoos and body piercings in the United States: A national data set. *J Am Acad Dermatol*. 55:413–421.
- Makkai, T, McAllister, I. (2001). Prevalence of tattooing and body piercing in the Australian community. *Communicable Diseases Intelligence Quarterly Report*. 25(2): 67-72.
- Mayers, L.B., Judelson, D.A., Moriarty, B.W., Rundell, K.W. (2002). Prevalence of Body Art (Body Piercing and Tattooing) in University Undergraduates and Incidence of Medical Complications. *Mayo Clinic*. 77 (1): 29–34.

McCrae, R.R., Costa, P.T., Jr. (1987). Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *Journal of Personality and Social Psychology*. 52(1): 81–90.

Mosher, D., Oliver, W., J. (1967). Body Image in Tattooed Prisoners. *Journal of Clinical Psychology* 23: 31-32

National Geographic Dergisi, (Şubat 2015). ‘Tendeki Desen Dövme’ Sayı 166 S.32-55, İstanbul: Doğuş Dergi Grubu.

Reichela, D. And Schanz, S. (2003) Developmental Psychological Aspects of Soliosis Treatment. *Pediatric Rehabilitation*, & 6 (3-4):221-2

Rothmann, S., Coetzer, E. P. (2003). The big five personality dimensions and job performance. *SA Journal of Industrial Psychology*. 29.

Schildkrout, Enid. (2013). Inscribing the Body. *Annual review of anthropology* 33.1 (2004):319-44

Stephens, M.B.(2003). Behavioral Risks Associated with Tattooing. *Clinical Research and Methods, Family Medicine*, January,35(1):52-54

Stieger, S., Pietschnig, J., Kastner, C.K., Voracek, M., Swami V. (2010). Prevalence And Acceptance Of Tattoos And Piercings: A Survey Of Young Adults From The Southern German-Speaking Area Of Central Europe. *Perceptual and Motor Skills*. 110. 3:1065-1074.

Swami, V., Pietschnig, J., Bertl, B., Nader, I.W., Stieger, S. & Racek, M., (2012). Personality Differences Between Tattooed and Non Tattooed. [Abstract]. *Psychol Rep*. Aug. 111(1), 97-106

Sadock, B.J., Sadock, V. (2007). *Kaplan & Sadock’s Comprehensive Textbook of Psychiatry*. Çev.: Aydın H, Bozkurt A. cilt 3. Kişilik Bozuklukları. s. 20632105. Güneş Kitapevi: Ankara.

Swami, V. (2012). *Written on the body? An Examination of the Personalities and Individual differences of British adults who do and do not obtain a first tattoo*. Unpublished Manuscript.

Taşğın, A.(2001). Siverek’te Dövme Geleneği, Tarihte Siverek Sempozyunu Bildirileri, Siverek Kaymakamlığı, Ekim, S: 229-233

Tiggemann, M., Golder, F. (2006). Tattooing: An expression of uniqueness in the appearance domain. *Body Image*. 3(4):309-15

Velliquette, A.M., Murray, J.B., Creyer, E.H. (1998). The tattoo Renaissance: an Ethnographic Account of Symbolic Consumer Behavior. *Advances in Consumer Research* Volume 25. (eds. A. J. A. J. W. ve J. W. Clutchinson, J. W., Provo U.T). Association for Consumer Research s.461-467

Yaran, R. (1994). 'Dövme'. *İslam ansiklopedi*, Cilt 9, S.521-522.

Yavuz, S. (2015). Takıntılı olma Düzeyinin Kişilerin Genel Kaygı, Benlik Algısı, ve Psk. Dayanıklılık Durumları Açısından Değişimlerinin Eğitim Düzeyleri Cinsiyetleri ve Kardeşleri Olup Olmamasına Göre İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Beyhan Üniversitesi.

Yenidünya A. (2005). Lise öğrencilerinde rekabetçi tutum, benlik saygısı ve akademik başarı ilişkisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi, İstanbul

Yücel, Ö.D. (2015). Dövme Yaptıran Erişkinlerin Kişilik Özellikleri, Kimlik Yönelimi Özellikleri ve Beden Algılarının İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Danış. A. Cevik, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi. Ankara

Zimmer, C. (2011). *Science Ink; Tattoos of the Science Obsessed*. New York: Sterling

Ek.2

BEDEN ALGISI ÖLÇEĞİ

Bu anket sizin çeşitli vücut özelliklerinizi beğenip beğenmemenizle ilgilidir. Lütfen her bir maddeyi dikkatlice okuyunuz ve size uygun gelen kutunun içine **X** işareti koyunuz.Örneğin bir vücut özelliğinizi çok beğeniyorsanız, bu özelliğin olduğu sıradaki “çok beğeniyorum” ifadesinin bulunduğu kutuya “X” işareti koyunuz.

	Çok beğeniyorum	Oldukça beğeniyorum	Kararsızım	Pek beğenmiyorum	Hiç Beğenmiyorum
1. Saçlarım	( )	( )	( )	( )	( )
2. Yüzümün rengi	( )	( )	( )	( )	( )
3. İştahım	( )	( )	( )	( )	( )
4. Ellerim	( )	( )	( )	( )	( )
5. Vücudumdaki kıl dağılımı	( )	( )	( )	( )	( )
6. Burnum	( )	( )	( )	( )	( )
7. Fiziksel gücüm	( )	( )	( )	( )	( )
8. İdrar – dışkı düzenim	( )	( )	( )	( )	( )
9. Kas kuvvetim	( )	( )	( )	( )	( )
10. Belim	( )	( )	( )	( )	( )
11. Enerji düzeyim	( )	( )	( )	( )	( )
12. Sırtım	( )	( )	( )	( )	( )
13. Kulaklarım	( )	( )	( )	( )	( )
14. Yaşım	( )	( )	( )	( )	( )
15. Çenem	( )	( )	( )	( )	( )
16. Vücut yapım	( )	( )	( )	( )	( )
17. Profilim	( )	( )	( )	( )	( )
18. Boyum	( )	( )	( )	( )	( )
19. Duyularımın keskinliği	( )	( )	( )	( )	( )
20. Ağrıya dayanıklılığım	( )	( )	( )	( )	( )
21. Omuzlarımın genişliği	( )	( )	( )	( )	( )
22. Kollarım	( )	( )	( )	( )	( )
23. Göğüslerim	( )	( )	( )	( )	( )
24. Gözlerimin şekli	( )	( )	( )	( )	( )
25. Sindirim sistemim	( )	( )	( )	( )	( )
26. Kalçalarım	( )	( )	( )	( )	( )
27. Hastalığa direncim	( )	( )	( )	( )	( )
28. Bacaklarım	( )	( )	( )	( )	( )
29. Dişlerimin şekli	( )	( )	( )	( )	( )
30. Cinsel gücüm	( )	( )	( )	( )	( )
31. Ayaklarım	( )	( )	( )	( )	( )
32. Uyku düzenim	( )	( )	( )	( )	( )
33. Sesim 34. Sağlığım	( )	( )	( )	( )	( )
35. Cinsel faaliyetlerim	( )	( )	( )	( )	( )
36. Dizlerim	( )	( )	( )	( )	( )
37. Vücudumun duruş şekli	( )	( )	( )	( )	( )
38. Yüzümün şekli	( )	( )	( )	( )	( )
39. Kilom	( )	( )	( )	( )	( )
40. Cinsel organlarım	( )	( )	( )	( )	( )

Ek.3**BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK ENVANTERİ**

Aşağıda sizi kısmen tanımlayan (yada tanımlamayan) bir takım özellikler sunulmaktadır. Lütfen verilen özelliklerin sizi ne oranda yansıttığını ya da yansıtmadığını belirtmek için size en uygun dereceyi işaretleyiniz.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Konuşkan	( )	( )	( )	( )	( )
Başkalarında hata arayan	( )	( )	( )	( )	( )
İşini tam yapan	( )	( )	( )	( )	( )
Bunalımlı, melankolik	( )	( )	( )	( )	( )
Orijinal, yeni görüşler ortaya koyan	( )	( )	( )	( )	( )
Çekingen	( )	( )	( )	( )	( )
Yardımsaver ve çıkarıcı olmayan	( )	( )	( )	( )	( )
Umursamaz	( )	( )	( )	( )	( )
Rahat, stresle kolay baş eden	( )	( )	( )	( )	( )
Çok değişik konuları merak eden	( )	( )	( )	( )	( )
Enerji dolu	( )	( )	( )	( )	( )
Başkalarıyla sürekli didişen	( )	( )	( )	( )	( )
Güvenilir bir çalışan	( )	( )	( )	( )	( )
Gergin olabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Maharetli, derin düşünen	( )	( )	( )	( )	( )
Heyecan yaratabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Affedici bir yapıya sahip	( )	( )	( )	( )	( )
Dağınık olma eğiliminde	( )	( )	( )	( )	( )
Çok endişelenen	( )	( )	( )	( )	( )
Hayal gücü yüksek	( )	( )	( )	( )	( )
Sessiz bir yapıda	( )	( )	( )	( )	( )
Genellikle başkalarına güvenen	( )	( )	( )	( )	( )
Tembel olma eğiliminde olan	( )	( )	( )	( )	( )
Duygusal olarak dengeli, kolayca keyfi kaçmayan	( )	( )	( )	( )	( )
Keşfeden, icat eden	( )	( )	( )	( )	( )
Atılgan bir kişiliğe sahip	( )	( )	( )	( )	( )
Soğuk ve mesafeli olabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Görevi tamamlanıncaya kadar sabır gösterebilen	( )	( )	( )	( )	( )
Dakikası dakikasına uymayan	( )	( )	( )	( )	( )
Sanata ve estetik değerlere önem veren	( )	( )	( )	( )	( )
Bazen utangaç, çekinden olabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Hemen hemen herkese karşı saygılı ve nazik olan	( )	( )	( )	( )	( )
İşleri verimli yapan	( )	( )	( )	( )	( )
Gergin ortamlarda sakin kalabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Rutin işleri yapmayı tercih eden	( )	( )	( )	( )	( )
Sosyal, girişken	( )	( )	( )	( )	( )
Bazen başkalarına kaba davranabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Planlar yapan ve bunları takip eden	( )	( )	( )	( )	( )
Kolayca sinirlenen	( )	( )	( )	( )	( )
Düşünmeyi seven, fikirler geliştirebilen	( )	( )	( )	( )	( )
Sanata ilgisi çok az olan	( )	( )	( )	( )	( )
Başkalarıyla işbirliği yapmayı seven	( )	( )	( )	( )	( )
Kolaylıkla dikkati dağılabilen	( )	( )	( )	( )	( )
Sanat, müzik ve edebiyatla çok ilgili olan	( )	( )	( )	( )	( )

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

Ek.4

ROSENBERG BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ

Lütfen her bir maddeyi dikkatlice okuyunuz ve her bir ifadeyi doğru bulma derecenize göre değerlendirip, size uygun gelen kutunun içine X işareti koyunuz.

	Çok Doğru	Doğru	Yanlış	Çok Yanlış
1.Kendimi en az diğer insanlar kadar değerli buluyorum.	( )	( )	( )	( )
2.Bazı olumlu özelliklerim olduğunu düşünüyorum.	( )	( )	( )	( )
3.Genelde kendimi başarısız bir kişi olarak görme eğilimindeyim.	( )	( )	( )	( )
4.Ben de diğer insanların birçoğunun yapabildiği kadar bir şeyler yapabilirim.	( )	( )	( )	( )
5.Kendimde gurur duyacak fazla bir şey bulamıyorum.	( )	( )	( )	( )
6.Kendime karşı olumlu bir tutum içindeyim.	( )	( )	( )	( )
7.Genel olarak kendimden memnunum.	( )	( )	( )	( )
8.Kendime karşı daha fazla saygı duyabilmeyi isterdim.	( )	( )	( )	( )
9.Bazen kesinlikle kendimin bir işe yaramadığımı düşünüyorum.	( )	( )	( )	( )
10.Bazen kendimin hiç de yeterli bir insan olmadığımı düşünüyorum.	( )	( )	( )	( )

Lütfen arka sayfaya geçiniz.

Ek.5**BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

18.04.2017

Sayın Doç. Dr. Ebru Çakıcı,

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2017/28 proje numaralı ve **“Dövme Yaptıran ve Yaptırmayan Bireylerin Beden Algısı, Benlik Saygısı ve Kişilik Özelliklerinin Değerlendirilmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Yardımcı Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Ek.6**Özgeçmiş**

Kadriye Özadmaca 27/01/1986 tarihinde Mağusa’da doğdu. İlk okulu Şehit Zeki Salih İlk okulunda okudu. Orta öğretimini Canbulat Ortaokulunda tamamladıktan sonra lise eğitimini ise Namık Kemal Lisesinde tamamladı. Daha sonra ise Yakın Doğu Üniversitesinde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünü tamamladı. Ardından Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde Psikoloji Bölümünde okuyup 2015 yılında mezun oldu ve aynı yılın Eylül ayında Klinik Psikoloji Yüksek Lisans eğitimine başladı ve 2017-2018 Güz döneminde mezun oldu. Yaklaşık 3 yıldır Girne Özel Hastanesinde Psikolog olarak görev yapmaktadır.

Ek.7

İntihal Raporu

Kadriye Özadmaca

ORIGINALITY REPORT

9%

SIMILARITY INDEX

9%

INTERNET SOURCES

6%

PUBLICATIONS

%

STUDENT PAPERS

MATCH ALL SOURCES (ONLY SELECTED SOURCE PRINTED)

5%

★ docs.neu.edu.tr

Internet Source

Exclude quotes Off

Exclude bibliography Off

Exclude matches Off